

V Bruselu dne 17.6.2019
COM(2019) 271 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o překážkách obchodu a investic

1. ledna 2018 - 31. prosince 2018

ÚVOD

Deváté vydání zprávy o překážkách obchodu a investic analyzuje nové překážky, kterým podniky v EU čelily v roce 2018, jakož i překážky, které byly v témže roce ve prospěch našich společností odstraněny díky partnerství EU pro přístup na trh, které sdružuje Komise, členské státy a evropské podniky¹. Toto partnerství je řízeno zúčastněnými stranami a ve prospěch těchto stran. Identifikuje překážky, kterým čelí podniky EU ve třetích zemích, definuje společnou strategii pro jejich odstranění a tuto strategii realizuje.

Aby reagovala na vzestup protekcionismu, učinila Komise vymáhání pravidel spolu s přesnějším zaměřením na provádění obchodních dohod nejvyšší prioritou. Tento postup navazuje na naše sdělení „Obchod pro všechny“², které zaujalo důraznější přístup k tradičnímu odstraňování překážek na základě intenzivnější snahy o provádění důležitých závazků získaných v rámci našeho širokého souboru dohod o volném obchodu³.

Pokud jde o tradiční prvek týkající se přístupu na trh, měla naše práce tři směry. Zaprvé jsme posílili koordinaci mezi orgány EU a zúčastněnými stranami (v Bruselu, v členských státech a v naší rozsáhlé síti diplomatických misí). Za druhé Komise zlepšila své úsilí v oblasti komunikace s cílem vysvětlit, zejména malým a středním podnikům, jak mohou oznamovat jakékoli nové překážky, s nimiž by se mohly setkat mimo EU, a jak mohou Komise a členské státy navrhnout a provádět individuálně nastavené strategie k řešení takových překážek. Tato činnost využila přínosů iniciativy Dny přístupu na trh, v jejímž rámci se v našich členských státech konají setkání přizpůsobená potřebám místních podniků – tyto akce se již uskutečnily v Dánsku, Španělsku, Nizozemsku, Litvě, Portugalsku a Francii. Zatřetí jsme stanovili priority v oblasti překážek propracovanějším způsobem – což nám umožnilo účinněji směřovat zdroje pro dosažení výsledků.

Tato zpráva nabízí v tomto ohledu nová zlepšení, která umožní identifikovat a podrobněji popsat překážky, jež mají na společnosti v EU nejvýznamnější dopad. Zatímco předchozí zprávy se tradičně zaměřovaly na partnery s nejvyšším počtem nových a vyřešených překážek, letošní zpráva klade důraz i na překážky, které měly z hlediska vývozu EU největší váhu, a nově osvětluje jejich relativní význam.

¹ Partnerství pro přístup na trh bylo založeno v roce 2007 s cílem prohloubit spolupráci mezi Komisí, členskými státy a podniky z EU jak v Bruselu, tak na místní úrovni. Je založeno na zasedáních poradního výboru pro přístup na trh a odvětvových pracovních skupin pro přístup na trh, která se konají jednou měsíčně v Bruselu, a na pravidelných zasedáních týmů pro přístup na trh či schůzích obchodních radů ve třetích zemích.

² http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/october/tradoc_153846.pdf

³ <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1933>

První část zprávy předkládá kvantitativní a kvalitativní analýzu podle jednotlivých zemí, podle typu překážky a podle odvětví pro celkem 425 aktivních⁴ překážek obchodu a investic a 45 nových překážek zaznamenaných v roce 2018, které byly oznámeny Komisi a zaevidovány v databázi EU o přístupu na trh⁵.

Druhý oddíl poskytuje podrobnější analýzu nových překážek zaznamenaných v roce 2018 (1. ledna – 31. prosince 2018), popisuje specifické tendence v různých zemích a odvětvích a hodnotí obchodní toky, které mohly být negativně ovlivněny.

Třetí oddíl popisuje nástroje používané v rámci naší strategie pro přístup na trh k odstranění těchto překážek a uvádí 35 překážek, které byly v roce 2018 úspěšně vyřešeny. Podrobněji analyzuje i některé z vyřešených překážek s největším dopadem. Závěrem se tento oddíl na základě ekonomického modelování zabývá ekonomickými zisky, které přineslo naše partnerství pro přístup na trh od počátku funkčního období této Komise.

⁴ „Aktivní“ překážky jsou v rámci partnerství pro přístup na trh aktivně sledovány (na rozdíl od vyřešených překážek, které se po vyřešení staly neaktivními).

⁵ Databáze o přístupu na trh (<http://madb.europa.eu/madb/indexPubli.htm>) poskytuje společností vyvážejícím z EU informace o dovozních podmínkách na trzích třetích zemí. Jedná se o informace o překážkách obchodu, ale také o clech a pravidlech dokládání původu, o postupech a formalitách spojených s dovozem do třetích zemí, o sanitárních a fytosanitárních opatřeních, statistikách a o specifických vývozních službách poskytovaných malým a středním podnikům. Asistenční služba EU pro vývoz „Export Helpdesk“ (<http://exporthelp.europa.eu/thdapp/index.htm>) na druhou stranu poskytuje rovněž informace o podmínkách dovozu od obchodních partnerů do EU (včetně platných cel a požadavků, preferenčních režimů, kvót a statistik).

I. PŘEHLED PŘEKÁŽEK OBCHODU A INVESTIC

Z našeho přístupu vycházejícího z aktivity zúčastněných stran vyplývá, že zpráva se zaměřuje výhradně na ty překážky, které označily podniky. Tato kapitola analyzuje takové obchodní překážky, jimž čelí společnosti EU ve třetích zemích, a související trendy a opatření přijatá k jejich odstranění v rámci našeho partnerství pro přístup na trh. I když databáze a tato zpráva nepředjímají (ne)zákonnost zaznamenaných opatření, byly všechny tyto překážky pro společnosti EU identifikovány jako problematické a byly stanoveny priority dalšího řešení v rámci naší činnosti v oblasti přístupu na trh, jelikož uvedené překážky mohou být diskriminační, nepřiměřené nebo mohou jinak omezovat obchod. Všechny jsou uvedeny v naší databázi o přístupu na trh.

A. CELKOVÝ POČET PŘEKÁŽEK OBCHODU A INVESTIC

Ke konci roku 2018 bylo v databázi EU o přístupu na trh⁶ vedeno 425 aktivních překážek obchodu a investic v 59 třetích zemích⁷. Toto číslo potvrzuje pokračující nárůst protekcionismu, který se dotýká zúčastněných stran v EU. Současně také ukazuje rostoucí úspěch našeho partnerství pro přístup na trh jakožto fóra, na které se stále častěji obracejí naše zúčastněné strany s úmyslem identifikovat a řešit překážky obchodu. Databáze umožňuje rozlišovat zaznamenané překážky obchodu podle třetí země, podle typu opatření a podle odvětví. Tato zpráva z tohoto členění vychází.

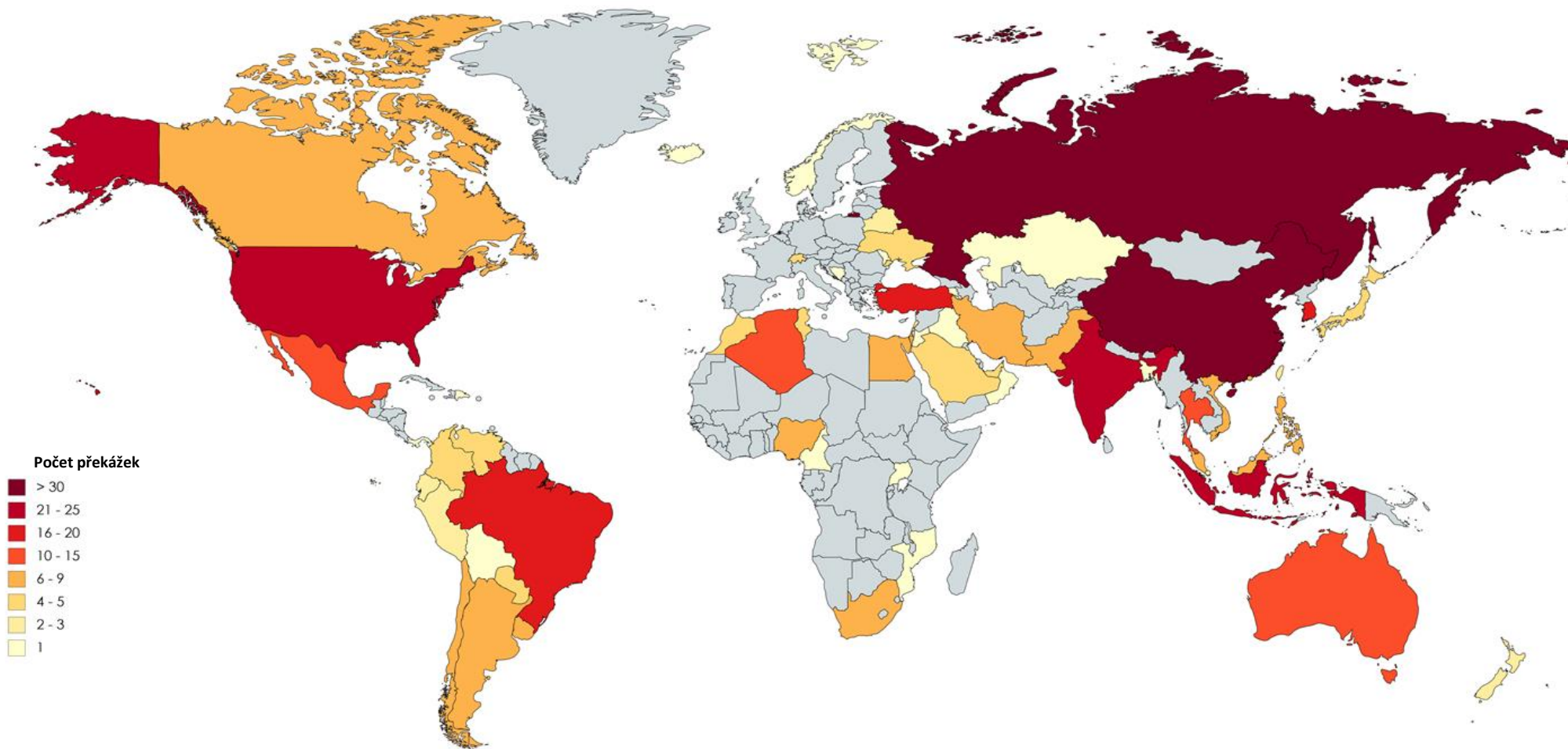
1. Překážky členěné podle třetí země

V porovnání s rokem 2017 se skupina deseti zemí s nejvyšším počtem překážek nezměnila, jakkoli jejich pořadí je mírně odlišné. Především se poprvé na místo země s nejvyšším počtem zaznamenaných překážek dostala Čína s 37 překážkami, které ztěžují příležitosti EU v oblasti vývozu a investic. Těsně za ní následovalo Rusko s 34 překážkami, dále pak Indie (25), Indonésie (25) a Spojené státy s 23 překážkami.

⁶ Pokud k opatřením z loňského roku (396 aktivních překážek) přidáme čísla z roku 2018 (45 nových a 35 vyřešených překážek), dojdeme k počtu 406 překážek. Rozdíl spočívá ve skutečnosti, že Komise od roku 2018 začala aktivní překážky kódovat podrobněji (jak se předpokládalo již v poznámce pod čarou 9 loňské zprávy), a to vedlo k nominálně vyššímu počtu překážek, aniž by došlo ke změně základních trendů. Samostatná evidence každého odlišného aspektu určité překážky umožňuje účinnější monitorování každé z překážek, jakož i možnost navrhovat více individuálně přizpůsobené strategie pro jejich odstranění.

⁷ Alžírsko, Argentina, Arménie, Austrálie, Bangladéš, Bělorusko, Bolívie, Bosna a Hercegovina, Brazílie, Čína, Dominikánská republika, Egypt, Ekvádor, Filipíny, Hongkong, Chile, Indie, Indonésie, Irák, Írán, Island, Izrael, Japonsko, Jihoafrická republika, Jižní Korea, Jordánsko, Kamerun, Kanada, Kazachstán, Kolumbie, Libanon, Malajsie, Maroko, Mexiko, Moldavsko, Mosambik, Nigérie, Norsko, Nový Zéland, Omán, Pákistán, Panama, Paraguay, Peru, Ruská federace, Saúdská Arábie, Singapur, Spojené arabské emiráty, Spojené státy americké, Švýcarsko, Thajsko, Tchaj-wan, Tunisko, Turecko, Uganda, Ukrajina, Uruguay, Venezuela a Vietnam.

K dalším třetím zemím s deseti nebo více zavedenými překážkami obchodu patří Turecko (20), Brazílie (18), Jižní Korea (17), Austrálie (15), Thajsko (12), Mexiko (11) a Alžírsko (10). Podrobnější členění překážek na celém světě uvádí graf 1.

Graf 1⁸: Geografické rozdělení překážek obchodu a investic v databázi o přístupu na trh

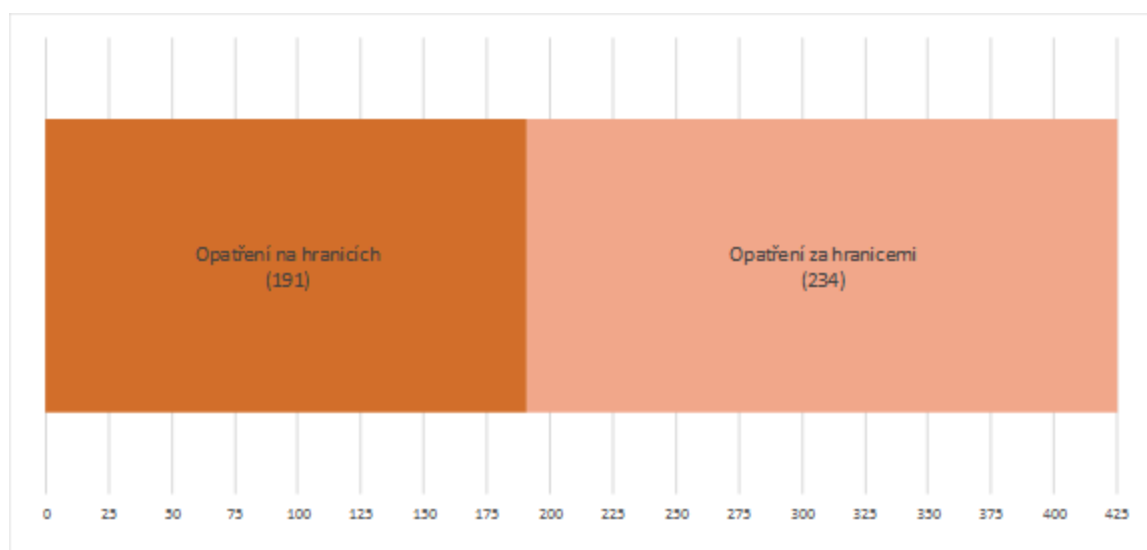
⁸ Vytvořeno s pomocí mapchart.net ©.

2. Překážky členěné podle typu opatření

Graf 2 ukazuje, že opatření za hranicemi (234) jsou četnější než tradiční opatření na hranicích (191), což odpovídá vývoji, který byl pozorován již v minulém roce.

Opatření za hranicemi souvisejí s omezeními týkajícími se služeb, investic, vládních zakázek, práv duševního vlastnictví či neopodstatněných technických překážek obchodu v oblasti směny zboží. Většina těchto opatření je zaznamenána v Číně (25), Rusku (18) a Brazílii (15).

Opatření na hranicích jsou omezení, která přímo ovlivňují dovoz a vývoz, zpravidla prostřednictvím zvýšení celních sazeb, množství omezení, určitých sanitárních a fytosanitárních (SPS) opatření, dovozních licencí nebo úplného zákazu obchodování. Největší počet těchto opatření zaznamenalo Rusko (16), následuje Indonésie (13) a Spojené státy (13).

Graf 2: Členění překážek obchodu a investic zaznamenaných v databázi o přístupu na trh podle typu (počet opatření)

B. NOVÉ PŘEKÁŽKY OBCHODU A INVESTIC OZNÁMENÉ V ROCE 2018

V roce 2018 bylo zaregistrováno celkem 45 nových překážek ve 23 třetích zemích⁹, což je přibližně o třetinu méně než 67 nových překážek oznámených v roce 2017. Jak je však dále podrobněji popsáno, odhadovaný hospodářský dopad překážek oznámených v roce 2018 je podstatně vyšší než u překážek oznámených v předchozím roce. Vývozci z EU čelí na významných

⁹ Alžírsko, Austrálie, Brazílie, Čína, Egypt, Filipíny, Indie, Indonésie, Irák, Írán, Japonsko, Jihoafrická republika, Pákistán, Peru, Ruská federace, Saúdská Arábie, Spojené arabské emiráty, Spojené státy americké, Thajsko, Tunisko, Turecko, Ukrajina a Vietnam.

tržích stále složitějším a systémovějším překážkám, čímž znovu potvrzují trend zvyšování protekcionismu zdůrazněný v předchozích dvou zprávách.

Obchodní toky ovlivněné novými překážkami v roce 2018 představují vývoz EU-28 v hodnotě až 51,4 miliardy EUR, což je více než dvojnásobek ve srovnání s rokem 2017 (23,1 miliardy EUR). Vzhledem k tomu, že toto číslo nezahrnuje překážky týkající se služeb nebo překážky, u nichž nelze snadno zjistit dotčené výrobky, je pravděpodobné, že odhad obchodních toků, které mohly být negativně ovlivněny, bude poněkud podhodnocen¹⁰.

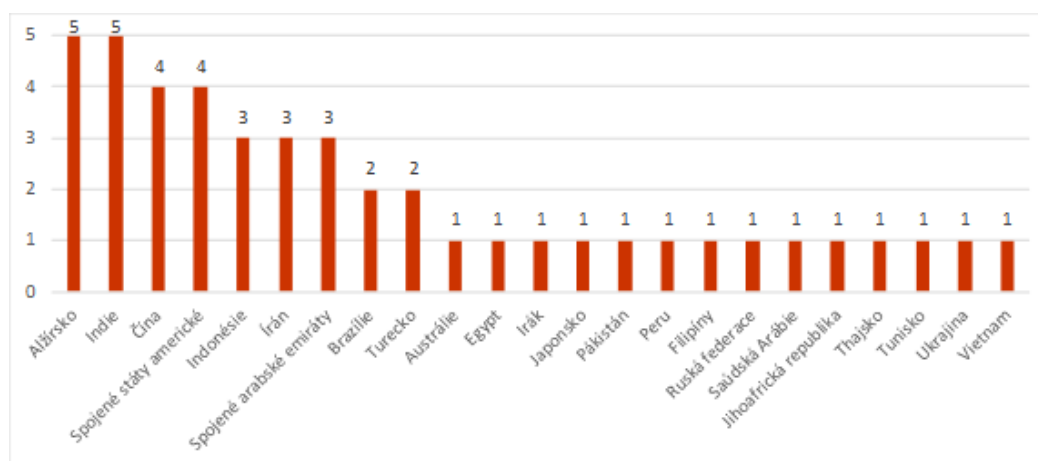
1. Nové překážky oznámené v roce 2018 členěné podle třetí země

Tabulka I a graf 3 uvádějí přehled nových překážek zaznamenaných v roce 2018 v geografickém rozdělení. Z tohoto znázornění vyplývá, že největší počet nových překážek byl oznámen v rámci našich obchodních a investičních vztahů s Alžírskem a Indií, neboť u obou zemí bylo zaznamenáno pět nových překážek. Těsně za nimi následují Čína a Spojené státy, přičemž u obou těchto zemí byly zaznamenány čtyři nové překážky. V Indonésii, Íránu, resp. Spojených arabských emirátech byly oznámeny tři překážky. Brazílie a Turecko zavedly další dvě nové překážky a zbývajících čtrnáct překážek bylo zaznamenáno u jiných třetích zemí. Pokud jde o regionální tendence, pozorujeme, že velká většina nových překážek byla v roce 2018 uvalena v Asii (17) a v oblasti jižního Středomoří a Blízkého východu (17).

Srovnáme-li tyto údaje s výsledky za rok 2017, pokračující přítomnost Číny (deset nových překážek v předchozím roce) a Indie (v předchozím roce tři nové překážky) poukazuje na negativní trend. Je také třeba upozornit, že Alžírsko bylo v loňské zprávě zmíněno i jako součást nakažlivého vývoje, který se objevil v oblasti jižního Středomoří; pět nových překážek v roce 2018 tuto tendenci patrně potvrzuje.

¹⁰ Pokud jde o vyčíslení objemu obchodu, který mohl být negativně ovlivněn (na základě údajů o dvoustranném vývozu EU pro příslušné celní kódy harmonizovaného systému, které vyčíslují obchod, k němuž dochází i přes existenci překážky), analýza necelních překážek a jejich dopadu je nadále mimořádně obtížná. Hlavním důvodem je skutečnost, že necelní překážky se vyznačují rozdílnými stupni omezení. S výjimkou úplného zákazu většina opatření omezujících obchod neodstraní tento obchod zcela, ale spíše jej sníží. Omezení týkající se stejných produktů nebo služeb se navíc mohou překrývat. V důsledku toho nemusí mít dodatečné překážky nutně další dopad a odstranění jedné překážky neznamená automaticky zlepšení přístupu na trh.

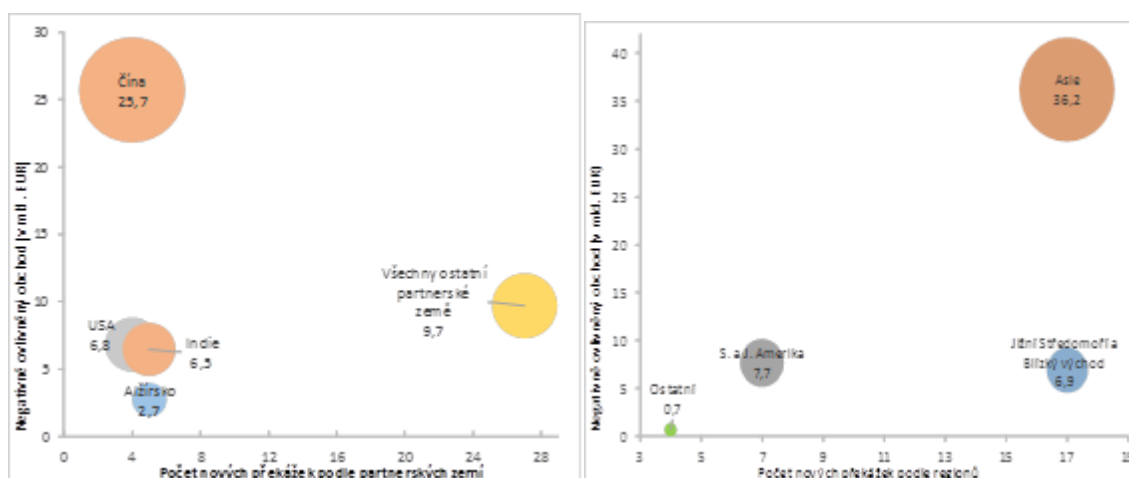
Tabulka I: Geografické rozdělení nových překážek oznámených v roce 2018

Graf 3: Geografické rozdělení nových překážek oznámených v roce 2018, podle regionů

Jak je uvedeno výše, tato zpráva klade zvýšený důraz na hospodářskou váhu nových překážek. Graf 4 znázorňuje odhadované dotčené obchodní toky a počet překážek zaznamenaných v roce 2018 u konkrétních partnerů a regionů. Ukazuje, že nové překážky zaznamenané v Číně (4) měly na dotčené obchodní toky výrazně větší dopad (25,7 miliardy EUR) než překážky zaznamenané v jiných třetích zemích. Stojí za zmínku, že tento významný objem potenciálně negativně ovlivněného obchodu je způsoben zejména jednou novou překážkou v odvětví IKT, která by mohla mít zásadní hospodářský dopad na vývoz hospodářských subjektů z EU do Číny – tuto překážku podrobněji popisuje kapitola II.

Z grafu 4 je rovněž patrné, že Čína, Spojené státy americké, Indie a Alžírsko zauímají nejvyšší, i když různé pořadí z hlediska počtu nových překážek zaznamenaných v roce 2018 i z hlediska rozsahu obchodních toků EU-28 negativně ovlivněných těmito novými překážkami. Na uvedené čtyři partnery připadá 81 % (41,8 miliardy EUR) veškerého objemu obchodu EU-28 negativně ovlivněného v roce 2018 a 40 % nových oznámených překážek (18).

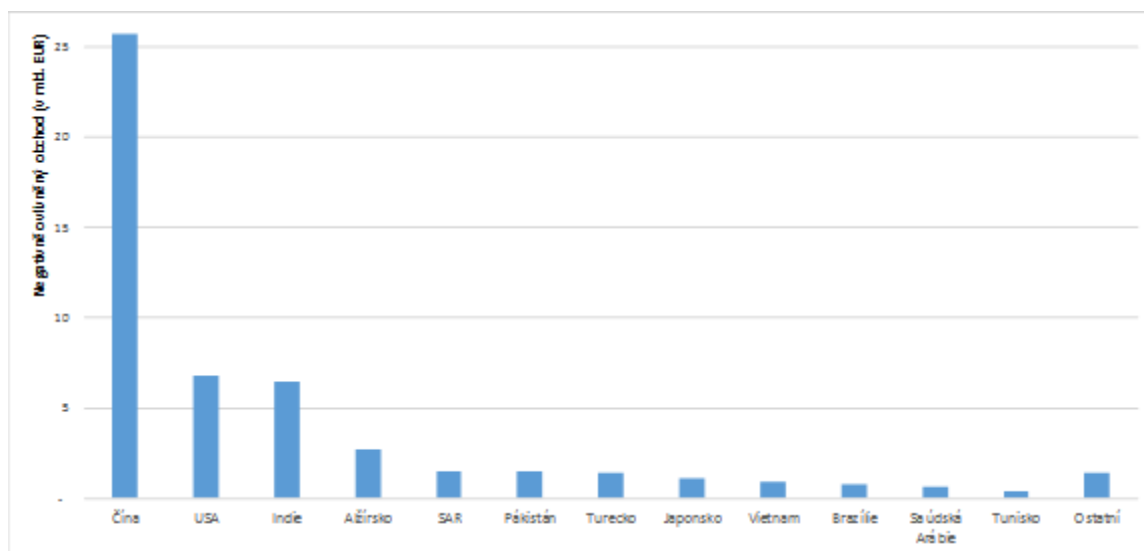

Graf 4: Počet nově oznámených překážek a objem negativně ovlivněného obchodu pro EU-28 (v mld. EUR), vybrané partnerské země a regiony

Tabulka II uvádí negativně ovlivněné obchodní toky pro všech 23 partnerských zemí, které v roce 2018 zavedly nové obchodní překážky. Posouzení hospodářského dopadu nových překážek přístupu na trh však nemusí v některých případech plně odrážet skutečný dopad překážek. Mohlo by tomu tak být v případě překážek v oblasti služeb nebo překážek horizontální povahy,

které lze obtížně kvantifikovat, nebo v případě překrývajících se omezení týkajících se týchž výrobků.

Tabulka II: Obchodní toky EU-28 negativně ovlivněné novými překážkami, které partnerské země oznámily v roce 2018 (v mld. EUR)

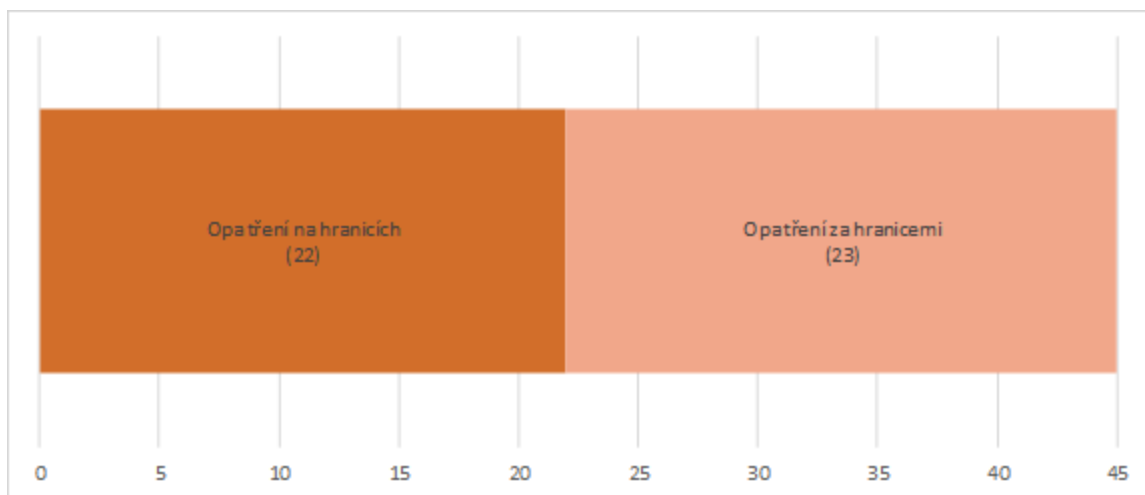

2. Nové překážky oznámené v roce 2018 členěné podle typu opatření

Členění nových překážek podle typu opatření vykazuje podobný rozsah nových opatření za hranicemi (23) a opatření na hranicích (22), což upozorňuje na skutečnost, že třetí země se i nadále uchylují k oběma souborům omezení.

Většina opatření za hranicemi se týká požadavků na označování, daňových opatření a nových regulačních požadavků, které zavedlo několik třetích zemí. Většina opatření na hranicích jsou sanitární a fytosanitární omezení¹¹ a opatření týkající se zvýšených cel, celních sazeb a kvót. V tomto roce byly rovněž oznámeny dvě nové překážky v oblasti služeb.

¹¹ Pokud jde o sanitární a fytosanitární omezení, byly uplatněny nové překážky, jimiž třetí země zakázaly vývoz z celého území určitých členských států EU, namísto aby omezení uplatnily jen na oblasti zasažené danou nákazou zvířat. Nebyla tak uznána regionalizační politika EU. EU se snaží tyto překážky řešit a pokračuje v činnosti týkající se podobných překážek, které vznikly před rokem 2018.

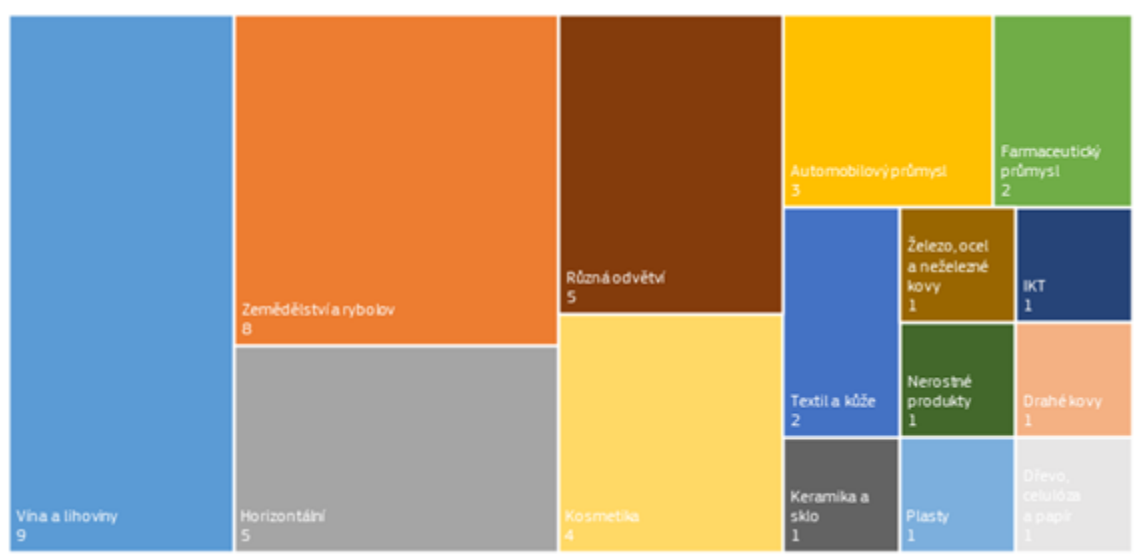
Graf 5: Členění nových překážek obchodu a investic oznámených v roce 2018 podle typu (počet opatření)

3. Nové překážky oznámené v roce 2018 členěné podle odvětví

Nové překážky oznámené v roce 2018 negativně ovlivnily obchod EU ve třinácti konkrétních odvětvích hospodářské činnosti, jakož i v podobě horizontálních nebo průřezových překážek, které měly dopad na více oblastí.

Nejvyšší počet nových překážek byl oznámen v *odvětví vín a lihovin* (9) a *zemědělství a rybolovu* (8). Bylo rovněž zaznamenáno celkem deset překážek, které představovaly buď plně *horizontální* (5)¹², nebo *průřezová* omezení s dopadem na *různá odvětví* (5). Odvětví *kosmetiky* a *automobilového průmyslu* čelila čtyřem, resp. třem novým překážkám, zatímco *farmaceutický průmysl* a *průmysl textilu a kůží* zaznamenaly v roce 2018 po dvou nových překážkách. A konečně několik dalších odvětví bylo negativně ovlivněno jednou nově uvalenou překážkou obchodu: *IKT; keramika a sklo; železo, ocel a neželezné kovy; nerostné produkty; papír, dřevo a celulóza; plasty a drahé kovy*.

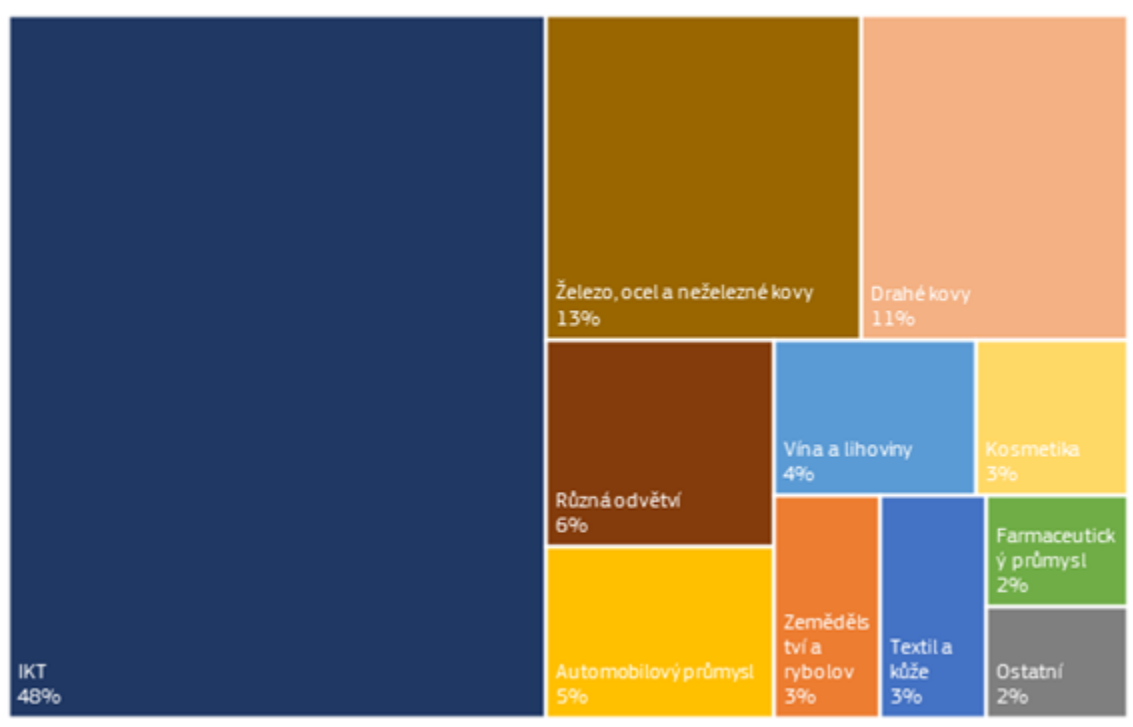
¹² Včetně dvou horizontálních překážek týkajících se obchodu se službami.

Graf 6: Odvětvové členění překážek obchodu a investic oznámených v roce 2018 (počet překážek)

Zatímco počet identifikovaných opatření je důležitým ukazatelem, analýza negativně ovlivněného obchodu více osvětluje skutečnou váhu každé z překážek. Jak znázorňuje graf 7, na průmyslová odvětví připadalo přibližně 97 % negativně ovlivněného obchodu, přičemž překážky v pouhých třech odvětvích (*IKT; železo, ocel a neželezné kovy; drahé kovy*) odpovídaly 72 % veškerého vývozu z EU-28 negativně ovlivněného nově oznámenými překážkami¹³.

¹³ Skupina „Ostatní“ zahrnuje tato odvětví hospodářské činnosti: keramika a sklo; nerostné produkty; plasty; dřevo, celulóza a papír.

Graf 7: Obchodní toky EU-28 negativně ovlivněné překážkami oznámenými v roce 2018, podle odvětví (procentní podíl negativně ovlivněných obchodních toků)

II. HLAVNÍ NOVÉ PŘEKÁŽKY OBCHODU A INVESTIC OZNÁMENÉ V ROCE 2018

Tato kapitola uvádí analýzu nových oznámených překážek týkajících se obchodních partnerů, u nichž byly v roce 2018 zaznamenány čtyři nebo více překážek a na něž připadá největší podíl potenciálně negativně ovlivněných obchodních toků EU (81 %), jmenovitě Číny, Spojených států amerických, Indie a Alžírsko.

A. KVALITATIVNÍ ANALÝZA NOVÝCH PŘEKÁŽEK

1. Čína

Obchodní vztah mezi EU a Čínou patří k nejsložitějším. Jakkoli je Čína nadále významným trhem pro společnosti z EU, naše dvoustranné obchodní vztahy již několik let značně ovlivňuje celá řada narušení obchodu a překážek přístupu na trh, které zahrnují různé systémové problémy, jako jsou masivní subvencování, nucený transfer technologií, nadměrná kapacita v tradičních odvětvích, jako je výroba oceli a hliníku, stále častěji ale i v oblastech špičkových technologií (strategie „Made in China 2025“), nebo neopodstatněné předpisy v oblasti kybernetické bezpečnosti a šifrování.

V této souvislosti Čína v roce 2018 uplatnila čtyři nové překážky, což potvrzuje trend zaznamenaný v předchozím roce, kdy bylo oznámeno rekordních deset nových překážek – kvůli tomuto vývoji je nyní Čína partnerem EU, který omezuje obchod nejvíce, a to s celkovým počtem 37 překážek. Celkově by tyto čtyři nové překážky mohly negativně ovlivnit vývoz EU až ve výši 25,7 miliardy EUR.

Jak upozornila již zpráva z loňského roku, Čína zavádí různá opatření omezující obchod v oblasti špičkových technologií, která doplňují i aspekty obecné průmyslové politiky a různá narušení obchodu v rámci strategie „Made in China 2025“. V roce 2018 Čína k desítkám prováděcích opatření v oblasti IKT přidávala další s cílem uvést do praxe zákon o kybernetické bezpečnosti, který vstoupil v platnost dne 1. června 2017. Součástí tohoto vývoje byl **návrh nařízení o ochraně kybernetické bezpečnosti podléhající utajení, také označovaný jako program kybernetické víceúrovňové ochrany**, který v červnu 2018 předložilo Ministerstvo pro veřejnou bezpečnost k veřejné konzultaci a který by mohl nahradit původní program víceúrovňové ochrany z roku 2007. Cílem těchto předpisů je utajení všech informačních systémů podle jejich bezpečnostního stupně. Na základě vnímané úrovně citlivosti by mohly být z určitých segmentů trhu vyloučeny zahraniční společnosti. Obecně je problematické, že návrh ponechává značný prostor pro výklad, neboť nejsou definovány klíčové pojmy. Kromě toho by důkazní břemeno pro společnosti mohlo narůst dokonce i u méně rizikových aplikací, více žádostí by mohlo neodůvodněně spadat do kategorií vyššího rizika a pro kryptografické aplikace by mohly platit zbytečné požadavky na zkoušky a certifikaci. Opatření jsou tak důvodem k obavám z hlediska duševního vlastnictví. A konečně se ve spojení s uvedeným programem kybernetické víceúrovňové ochrany také zvýšila naléhavost dlouhotrvajícího problému nedostatečného přístupu k příslušným čínským normalizačním orgánům (TC 260, pracovní skupina 3, Technický

výbor pro normalizaci v oblasti kybernetické bezpečnosti), a to kvůli provázanosti s normami, které tyto orgány vypracovávají. Sama tato překážka by významně negativně ovlivnila vývoz EU: hodnota obchodních toků v odvětví IKT a elektroniky se odhaduje na 24,9 miliardy EUR, přičemž je třeba upozornit, že toto opatření by ve skutečnosti mohlo mít značné důsledky pro investice EU v Číně a rovněž by mohlo svými účinky přesahovat rámec odvětví IKT směrem k různým dalším odvětvím špičkových technologií.

Kromě toho distributoři **šlehačů a plynových bombiček pro kuchyňské použití** na trhu s potravinářskými službami narazili na obtíže způsobené nejasným požadavkem na držení povolení ke skladování a distribuci „nebezpečného zboží“ podle stávajícího čínského regulačního rámce. Týká se to vývozu v hodnotě až 383 milionů EUR.

Zatřetí **normy týkající se regulace v potravinářské oblasti** stanovily omezující parametry pro kvasinky, které zabránily vývozu některých sýrů z EU a způsobily zpoždění postupu povolování i v případě vývozu sterilizovaného mléka. To by se mohlo týkat vývozu v hodnotě až 469 milionů EUR.

A konečně také Čína revidovala svá **pravidla pro monopol v oblasti soli** prostřednictvím opatření, která byla zveřejněna v prosinci 2017 a květnu 2018. V důsledku toho čínské celní orgány vlastně zastavily veškerý dovoz soli a pravidla stanoví, že maloobchodní prodej soli mohou v Číně provádět pouze určené velkoobchodní společnosti. Není jasné, zda mohou být takto určeny i zahraniční společnosti.

EU využila všech možností k řešení problémů, jimž ve vztahu k Číně čelí, a to včetně dvoustranných dialogů (pracovní skupina pro hospodářství a obchod, dialog v oblasti IKT, pracovní skupina pro kybernetickou bezpečnost, dialog o obchodní a investiční politice, hospodářský dialog na vysoké úrovni, summit) a mnohostranných fór (různé výbory WTO), nedávný vývoj si však žádá další, dobře koordinované úsilí pro lepší řešení problémů týkajících se přístupu na trh ve vztahu k Číně.

Spolu s tím v situacích, kdy dialogy nevedly k uspokojivým výsledkům, Komise neváhala přijmout rozhodná opatření k prosazování pravidel mezinárodního obchodu: dne 1. června 2018 zahájila EU v rámci WTO právní kroky proti čínským opatřením týkajícím se transferu technologií (DS549), která narušují práva duševního vlastnictví evropských společností. Zároveň je zřejmé, že určitá narušení obchodu nyní ohrožují integritu celosvětového obchodního systému. Ačkoli EU bude nadále plně využívat širokou škálu svých nástrojů k řešení praktik narušujících obchod v rámci stávajícího mezinárodního souboru pravidel, je také třeba, jak je zjevné, modernizovat pravidla WTO tak, aby bylo dosaženo skutečných a trvalých nápravných opatření. V této souvislosti byla na summitu EU a Číny v roce 2018 zřízena dvoustranná pracovní skupina pro reformu WTO.

Dále probíhají jednání o komplexní dohodě o investicích, která má zjednodušit podmínky přístupu k investičnímu trhu, s nimiž se společnosti v EU v Číně setkávají. Po summitu EU a Číny v roce 2018 si obě strany vyměnily nabídky v oblasti přístupu na trh.

2. SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ

EU a Spojené státy mají nejrozsáhlejší hospodářské vztahy na světě. Transatlantická ekonomika podporuje v EU a USA 15 milionů pracovních míst a spolupráce mezi EU a USA tak má zásadní význam pro stabilitu významných obchodních toků a pro mnohostranný obchodní systém.

V roce 2018 se obchodní napětí mezi EU a USA zvýšilo, neboť USA uvalily čtyři nové překážky obchodu, a celkový počet překážek v důsledku toho dosáhl 23. Zatímco jeden z těchto problémů byl již v roce 2018 úspěšně vyřešen, zbývající tři překážky se dotýkají vývozu EU v hodnotě až 6,8 miliardy EUR¹⁴.

Napětí v oblasti obchodu mezi EU a USA vzrostlo zejména v důsledku dodatečných cel, tzv. „**cel podle § 232**“, uvalených dne 1. června 2018 na dovoz oceli (25 %) a hliníku (10 %) z EU údajně z důvodu národní bezpečnosti. EU na tato opatření reagovala okamžitě a proporcionálně tak, že požádala o konzultace podle Ujednání o pravidlech a řízení při řešení sporů v rámci WTO, zajistila obnovení rovnováhy prostřednictvím dodatečných cel na vybrané druhy zboží dovážené z USA v hodnotě 2,8 miliardy EUR a zavedla vlastní ochranná opatření, která mají bránit možnému přesměrování obchodu a chránit evropské podniky před nepřímými negativními dopady opatření Spojených států.

Další vážné obavy ze strany EU vyvolává skutečnost, že v květnu 2018 bylo zahájeno samostatné šetření aspektu národní bezpečnosti u dovozu automobilů a součástí automobilů do USA, neboť jakákoli nepříznivá opatření by mohla mít významný dopad na obousměrný transatlantický obchod¹⁵.

Za těchto okolností se dne 25. července 2018 setkali předseda Juncker a prezident Trump. Jejich jednání byla úspěšná a oba představitelé dospěli k dohodě o zahájení nové fáze obchodního vztahu s cílem usnadnit obchod a snížit napětí v oblasti obchodu. Jejich společné prohlášení ze dne 25. července 2018 vymezilo směřování další činnosti pro dosažení tohoto cíle. Kromě toho se EU a USA dohodly, že se v průběhu prací na tomto společném programu zdrží jakýchkoli opatření, která by byla v rozporu s duchem jejich dohody.

Další nedávné obchodní překážky, které USA uložily a které spadají mimo oblast působnosti společného prohlášení, se týkají prvního a druhého zvláštního ustanovení amerického **zákona o snížení daní a pracovních místech (Tax Cuts and Jobs Act) z roku 2017**, tj. daně proti oslabování daňové základny a zneužívání daňových předpisů (Base Erosion and Anti-abuse Tax, BEAT), která obsahuje určité diskriminační prvky, a odpočtu pro zahraniční příjmy z nehmotných statků (Deduction for Foreign Derived Intangible Income, FDII), který může zakládat zakázanou subvenci. EU má obavy, že by uvedená dvě ustanovení měla negativní dopad na evropské podniky (zejména na banky a pojišťovny), a předložila je k jednání na politické a technické úrovni s americkou protistranou.

Zadruhé některé nesrovnalosti v celní klasifikaci, tj. skutečnost, že celní správa Spojených států nepoužívá **klasifikaci vícevrstvých parket pro celní účely** podle Světové celní organizace, vede

¹⁴ V souladu s metodikou použitou v této zprávě byla tato částka vypočtena na základě obchodních toků dotčených výrobků za rok 2018.

¹⁵ Pokud by USA měly přijmout opatření, mohlo by to znamenat velmi důležitou dodatečnou překážku.

k uložení dovozního cla ve výši 5 % namísto 0 %, nebo dokonce ve výši 8 %, pokud jsou vícevrstvé parkety považovány za překližované desky.

A konečně byla vyřešena překážka zavedená v roce 2018 pod označením „**zákon o formaldehydu**“ (**Formaldehyde Act**), která stanoví emisní normy pro formaldehyd u domácích a dovážených kompozitních dřevěných výrobků. Problém vznikl v důsledku dřívějšího termínu pro zajištění souladu, než jaký byl původně oznámen (červen 2018 místo prosince 2018). Některé společnosti v EU se proto obávaly krátké lhůty, zejména u zásilek, které již byly na cestě do USA. V návaznosti na demarši EU podanou správním orgánům v USA (včetně dopisu americkému Úřadu pro ochranu životního prostředí) a po konzultaci se zúčastněnými stranami v EU bylo potvrzeno, že tato otázka je vyřešena, protože celní orgány USA žádnou zásilku nezadržely.

Dlouhodobá otázka zbytečných prodlení při zveřejnění konečného nařízení, které umožní, aby osm členských států EU (Belgie, Nizozemsko, Francie, Itálie, Španělsko, Německo, Portugalsko a Polsko) vyváželo do USA **jablka a hrušky**, dosud není vyřešena a zasluhuje si zvláštní pozornost. Použitelnost se projednává od roku 2008 a zveřejnění konečného předpisu povolujícího obchod je bezdůvodně odkládáno navzdory tomu, že neexistují hygienické/fytosanitární důvody.

3. Indie

Rok 2018 byl poznamenán pokračujícím protekcionistickým trendem v Indii, kde přetrvávají a do jisté míry se i rozšiřují překážky dovozu z EU. Patří k nim prohibitivní dovozní cla na zboží v klíkových odvětvích, sanitární a fytosanitární opatření omezující dovoz zemědělských produktů a rostoucí počet technických překážek obchodu v různých podobách, včetně odchylek od dohodnutých mezinárodních norem. Další obtíže, s nimiž se hospodářské subjekty z EU potýkají, jsou spojeny s požadavky na místní obsah při zadávání vládních veřejných zakázek a s neexistencí rámce pro ochranu zahraničních investic.

V této souvislosti bylo v roce 2018 zaznamenáno pět nových obchodních překážek, čímž se počet překážek v Indii zvýšil celkem na 25. Zatímco jedna z těchto překážek již byla v roce 2018 částečně vyřešena, zbývající čtyři překážky se dotýkají vývozu EU v hodnotě až 6,5 miliardy EUR.

Jedna z nových překážek se týká **postupu registrace kosmetických přípravků**, který klade diskriminační požadavky na registraci u dovozu a odchyluje se od mezinárodně dohodnutých norem, zatímco druhá souvisí s novým **nárůstem dovozních cel na leštěné diamanty**, který znamená čtvrté takové zvýšení cla za šest let. Tyto nové překážky, o nichž je ještě zapotřebí s indickými orgány rozsáhle jednat, se dotýkají podstatné hodnoty vývozu EU v hodnotě až 6,1 miliardy EUR a mohly by se stát vážnou překážkou obchodu EU s Indií.

Kromě toho Indie vedle dlouhodobě vysokých cel a daní v **automobilovém** průmyslu v průběhu let zavedla více než 1 000 nových vnitrostátních **norem**, jejichž stále větší počet neodpovídá mezinárodně dohodnutým normám. Kombinace těchto opatření brání evropským výrobcům v soutěži s místními výrobci za rovných podmínek, což ovlivňuje obchodní toky, které v současné době dosahují hodnoty až výše 144 milionů EUR – což je poměrně nízká částka v odvětví, v němž

je vývoz EU tradičně vysoký, prokazující omezený přístup na trh, který nyní podniky z EU v tomto důležitém odvětví mají.

Indický úřad pro bezpečnost a normalizaci potravin (Food Safety and Standards Authority of India, FSSAI) navíc v dubnu 2018 zveřejnil nové nařízení o bezpečnosti potravin a normách pro potraviny, které obsahuje nové **normy pro destilované alkoholické nápoje, víno a pivo**. I přes určité pozitivní prvky nařízení obsahuje ustanovení, která by poškozovala dovoz z EU do Indie v hodnotě až 193 milionů EUR. Jedná se například o neuznávání zeměpisných označení, technickou specifikaci, která se odchyluje od mezinárodních norem a postupů, nebo nadměrné požadavky na označování.

Pozitivní je, že jedna z nových překážek oznámených v roce 2018, která se týká **povinných veterinárních osvědčení při dovozu koženého zboží**, již byla částečně vyřešena. Touto překážkou se zabývá oddíl této zprávy týkající se vyřešených překážek.

Vedle těchto nových překážek je třeba věnovat pozornost i dalšímu nepříznivému vývoji týkajícímu se stávající překážky, jelikož Indie následovala negativní trend **zvyšování cel na produkty v oblasti IKT**, který započal v roce 2014. Poslední zvýšení cel bylo zavedeno v říjnu 2018 a dále rozšířilo seznam výrobků a zvýšilo na ně uplatňovaná cla. Zvýšené sazby negativně ovlivňují dovoz řady produktů v oblasti IKT, jako jsou základnové stanice, mobilní telefony i jejich součásti a příslušenství, a to na úrovni přibližně 800 milionů EUR¹⁶. Dne 2. dubna 2019 předložila Komise případ týkající se těchto opatření v rámci WTO¹⁷.

Jak je zdůrazněno v nové „strategii EU týkající se Indie“¹⁸, EU oceňuje své strategické partnerství s Indií a je si plně vědoma nevyužitého potenciálu a vzájemného přínosu oboustranných hospodářských a obchodních vztahů. Je proto plně odhodlána konstruktivně spolupracovat s Indií v zájmu zlepšení podnikatelského prostředí, lepšího a spravedlivého přístupu na trh a ochrany investic. V této souvislosti EU důsledně přijímá opatření a bude i nadále pozorně sledovat situaci, aby řešila nové i dlouhodobé překážky v Indii. V rámci podvýboru EU-Indie pro obchod a jeho specializovaných pracovních skupin vedou EU a Indie pravidelný dvoustranný obchodní dialog, jehož cílem je řešení překážek obchodu, například v oblasti problematiky sanitárních a fytosanitárních opatření a technických překážek obchodu. Jedná se však o postupný proces, který v loňském roce přinesl při řešení obav EU pouze omezené výsledky. Obtíže, s nimiž se setkávají vývozci z EU, a nedostatečný pokrok při hledání řešení patrně souvisí s ekonomickou prioritou indické vlády, kterou je přeměnit Indii na výrobní centrum prostřednictvím iniciativy „Make in India“, jež má přilákat zahraniční investice, neupřednostňuje však otevřenost obchodu.

¹⁶ Vzhledem k tomu, že tato překážka nebyla považována za novou překážku v roce 2018, uvedená částka není zahrnuta do celkových výpočtů objemu negativně ovlivněného obchodu.

¹⁷ <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2001>

¹⁸ Viz společné sdělení „Elements for an EU strategy on India“ (Základní prvky strategie EU pro Indii, https://eeas.europa.eu/delegations/india/54057/joint-communication-elements-eu-strategy-india_en) a závěry Rady „Strategie EU týkající se Indie“ (<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14638-2018-INIT/cs/pdf>).

4. Alžírsko

Trend narůstajícího protekcionismu ve středomořské oblasti, který byl zmíněn v této zprávě za rok 2017, pokračoval i v roce 2018. V tomto regionu (Alžírsko, Egypt, Izrael, Libanon, Maroko a Tunisko) vzrostl počet překážek obchodu a investic na 36, přičemž nejvyšší počet překážek (10) nyní připadá na Alžírsko, následuje Egypt (8) a Izrael (6).

Kromě série dlouhodobých překážek bránících vývozu z EU a navzdory soustavné snaze EU o konstruktivní dialog zavedlo Alžírsko v roce 2018 pět nových překážek, které jsou z hlediska většiny všech obchodních partnerů EU spojeny s Indií. Zatímco jeden z těchto problémů byl již v roce 2018 úspěšně vyřešen, celkový dopad těchto překážek je nadále velmi významný, neboť hodnota dotčeného vývozu EU činí až 2,7 miliardy EUR.

Alžírsko zaprvé zavedlo rozsáhlý dočasný **zákaz dovozu** 851 produktů v přibližně 45 skupinách produktů prostřednictvím zákona o rozpočtu a příslušné prováděcí vyhlášky přijaté dne 7. ledna 2018 a poté v květnu zákaz rozšířilo na 877 produktů (opatření bylo v roce 2019 dále pozměněno). Zákon o rozpočtu na rok 2018 rovněž **výrazně zvýšil cla** u seznamu 129 celních položek. Tento seznam obsahuje pro evropské vývozce důležité výrobky, jako jsou součásti telefonů, modemy, kabely a elektrické spotřebiče, a to s cly až do výše 60 %.

Kromě toho byly evropské lodní společnosti silně negativně ovlivněny dvěma novými opatřeními zavedenými v roce 2018¹⁹. Zaprvé byla od 1. ledna 2018 uložena **povinnost odvodu DPH**. Služby poskytované plavidly, které se vztahují k nákladu, nyní podléhají sazbě DPH ve výši 19 %. Na rozdíl od alžírských lodních společností (pro které v členských státech Evropské unie platí nulová sazba DPH) nemohou evropské lodní společnosti získat DPH zpět. Zadruhé od 20. května 2018 nový oběžník stanovil alžírské celní orgány jako orgány příslušné k tomu, aby namátkově určovaly **přístavy s intermodálním překladištěm, do nichž jsou plavidla směřována k vykládce zboží** v přístavu Alžír. Oběžník způsobuje evropským lodním společnostem závažné provozní, právní a finanční problémy.

EU projednává jednotlivá stávající i nově zaváděná opatření omezující obchod v rámci veškerých fór, kterých se účastní alžírské orgány (např. Rada přidružení, Výbor pro přidružení, podvýbor pro obchod a další příslušné podvýbory) a v roce 2018 byla zřízena i pracovní skupina na vysoké úrovni, která se má těmito otázkami zabývat s cílem nalézt společně dohodnuté řešení v rámci dohody o přidružení mezi EU a Alžírskem. Nehledě na uvedené snahy však Alžírsko nadále provádí jednostranné úkony, uvaluje překážky obchodu a z hlediska přístupu na trh se stává jedním z nejnáročnějších obchodních partnerů EU. Komise vynaloží veškeré úsilí, aby tuto situaci napravila.

A konečně, jak bylo uvedeno výše, jedna z nových překážek zavedených v roce 2018 byla vyřešena. Alžírské orgány vyžadovaly, aby dovozci předkládali úřední **osvědčení o volném pohybu**, které bylo vydáno v zemi původu. Opatření neupřesňovalo, který orgán by měl vydat

¹⁹ Potenciální hospodářský dopad na lodní společnosti v EU nebylo možné vyčíslit.

osvědčení, a jeho provádění v praxi nebylo vždy jednotné, což znamenalo právní nejistotu hospodářských subjektů a možný dopad na veškerý dovoz ze všech členských států EU. V dubnu 2018 na jednání nově zřízené kontaktní skupiny pro obchod EU-Alžírsko v Alžíru a díky příspěvku zúčastněných stran z EU v rámci našeho partnerství pro přístup na trh předložila Komise Alžírsku vzorový formulář, který by mohly vydávat všechny obchodní komory členských států EU.

V květnu 2018 alžírské orgány oficiálně potvrdily, že navrhovaný formulář byl přijat, což všem vývozcům z EU umožnilo splnit uvedený požadavek. Ačkoli je tento vývoj pozitivní, celkový stav, pokud jde o přístup společností z EU na trh, představuje kvůli počtu a dopadu přetrvávajících výše vysvětlených překážek nadále závažný problém.

III. HLAVNÍ PŘEKÁŽKY OBCHODU A INVESTIC VYŘEŠENÉ V ROCE 2018

Tato kapitola analyzuje 35 překážek, které byly v roce 2018 zcela nebo částečně vyřešeny v 25 různých třetích zemích, a nastiňuje strategii Evropské komise pro řešení překážek obchodu a investic.

A. STRATEGIE EU PRO ŘEŠENÍ PŘEKÁŽEK OBCHODU A INVESTIC

Odstraňování překážek obchodu ve světě, v němž je protekcionismus na vzestupu, se stalo zásadním úkolem pro činnost Komise. Za tímto účelem byla posílena strategie EU pro přístup na trh, upevněna koordinace mezi orgány EU a zúčastněnými stranami, bylo zlepšeno stanovování priorit v rámci překážek a byla zdokonalena komunikace a zvyšování povědomí. Výsledkem tohoto úsilí bylo 23 překážek řešených v roce 2015, 20 vyřešených překážek v roce 2016, rekordní počet 45 úspěšně vyřešených překážek v roce 2017 a 35 odstraněných překážek v roce 2018. Celkově bylo během funkčního období současné Komise vyřešeno 123 překážek; tento výsledek odráží zvýšenou prioritu provádění a prosazování v současném globálním obchodním prostředí vyznačujícím se zvýšeným počtem transakcí. Kromě toho jednotlivé kanály naší strategie pro přístup na trh slouží i jako systém včasného varování, který brání překážkám ještě předtím, než by mohly vzniknout.

Společnosti z EU mohou pro oznamování překážek obchodu a investic Evropské komisi používat různé kanály. Jakmile jsou překážky obchodu identifikovány, může Komise k jejich řešení využít širokou škálu nástrojů.

Nástroj 1: Diplomatické kroky. Existuje hojná diplomatická činnost, při níž Evropská komise, Evropská služba pro vnější činnost, členské státy EU a průmysl úzce spolupracují prostřednictvím sítě delegací EU a velvyslanectví členských států ve třetích zemích. Zahrnuje to širokou škálu činností sahajících od technických obchodních projektů, jako jsou dialogy a výbory, až po formální úřední demarše, například návštěvy komisařů na vysoké úrovni a ministerské a prezidentské akce. Akce jsou v případě, že se tím zvýší účinnost naší práce, koordinovány s podobně smýšlejícími partnery. V této souvislosti je rovněž třeba poznamenat, že Komise pokračovala v iniciativě Evropské hospodářské diplomacie – uzavření prvního cyklu určování priorit hospodářské diplomacie, který obsáhl 107 zemí. Téměř ve všech těchto zemích je přístup na trh veden jako klíčová priorita, a proto těží ze společného úsilí všech aktérů v praxi, tedy členských států, hospodářských sdružení a delegací EU, s cílem dosáhnout pokroku v této oblasti a přispět k odstranění překážek.

Nástroj 2: Řešení sporů. Pravidelnou práci ve výborech WTO doplňuje intenzivní činnost Komise v oblasti řešení sporů. V roce 2018 zahájila EU dva nové spory v rámci WTO: spor týkající se opatření USA v oblasti oceli a hliníku (DS548) a spor s Čínou týkající se jejich opatření souvisejících s transferem technologií (DS549). EU rovněž podala návrh na zahájení řízení o dodržování předpisů v souvislosti s ruskými opatřeními týkajícími se dovozu vepřového masa (v rámci sporu DS 475). EU rovněž zajistila řádné provádění rozhodnutí WTO ze strany třetích zemí: například ze strany Ruska ve sporech týkajících se cel (DS485) a antidumpingových

opatření u lehkých užitkových vozidel (DS479) a ze strany Číny ve třetím sporu o surovinách („Suroviny III“, DS 509). WTO rovněž vydala svá konečná rozhodnutí ve sporu EU proti Brazílii ohledně rozsáhlých opatření k nahrazování dovozu a potvrdila postoj EU, že tato opatření porušují pravidla WTO. EU nyní opět pozorně sleduje situaci, aby zajistila, že tato rozhodnutí budou řádně provedena.

EU rovněž poprvé požádala o konzultace ve věci závazků týkajících se udržitelného rozvoje v dvoustranné dohodě o volném obchodu, a to s Korejskou republikou. Případ nedávného zahájení řízení s Ukrajinou v rámci dohody o přidružení (zákaz vývozu dřeva), v němž jde vlastně o vývoj v roce 2019, ukazuje, že v případě potřeby Komise neváhá přistoupit k dvoustrannému řešení sporů, jak je stanoveno v jejích dohodách o volném obchodu.

A konečně, jako doplňkový nástroj může Komise na žádost vývozců využít i postupu stanoveného v nařízení o obchodních překážkách, jak se stalo například v případě Turecka v roce 2017, kdy šlo o výrobky z papíru. Tento mechanismus umožňuje zúčastněným stranám požádat Komisi, aby zvážila využití řešení sporů. Šetření podle nařízení o obchodních překážkách mohou rovněž vést k vyjednanému řešení s dotčenou třetí zemí ještě před zahájením formálního řízení v rámci WTO, což přispěje k rychlejšímu vyřešení překážek ve prospěch našich společností a spotřebitelů.

Nástroj 3: Dohody o volném obchodu EU. Překážky, které byly zjištěny na základě naší činnosti týkající se přístupu na trh, jsou předávány přímo do obchodních jednání (nebo v případě, že existují dohody o volném obchodu, do příslušných prováděcích mechanismů), aby bylo zajištěno účinné řešení priorit v oblasti přístupu na trh. Současná Komise pokračovala ve svém ambiciózním programu rozšíření široké škály vyvážených dohod o obchodu a investicích. Výsledkem bylo provádění osmi dohod s patnácti zeměmi²⁰, čímž se celkový počet zvýšil na 40 obchodních dohod EU se 72 partnery na celém světě. Náš program intenzivních jednání pokračuje rychlým tempem²¹. Kromě toho jsou dohody přezkoumávány, v neposlední řadě s cílem vyřešit nové překážky, na které se stávající rámec nevztahuje²².

Komise rovněž posílila své úsilí v oblasti provádění a prosazování s cílem zajistit, aby podniky včetně malých a středních podniků mohly využít stávajících závazků. EU má a účinně využívá nástroje k odstraňování překážek obchodu, zlepšování ochrany a prosazování práv duševního vlastnictví, podávání návrhů na řešení sporů a zavádění opatření na ochranu obchodu v případech nekalého obchodování a posílila koordinaci těchto jednotlivých pilířů svých činností v oblasti prosazování. V tomto ohledu přijala Komise v roce 2018 druhou zprávu o provádění

²⁰ Poslední z nich byla dohoda o hospodářském partnerství s Japonskem, kterou obě strany ratifikovaly v prosinci 2018 a která plně vstoupila v platnost dne 1. února 2019; a dohoda o volném obchodu a dohoda o ochraně investic se Singapurem. Komise přijala a předložila Radě dohodu o volném obchodu a dohodu o ochraně investic s Vietnamem, jejichž podepsání se v současné době připravuje.

²¹ Významný pokrok byl zaznamenán na intenzivních jednáních se skupinou zemí MERCOSUR a Komise také zahájila obchodní jednání s Austrálií a Novým Zélandem. Probíhají i jednání o prohloubené a komplexní zóně volného obchodu s Tuniskem.

²² Bylo dosaženo dohody na politické úrovni s Mexikem o modernizaci obchodní dohody a probíhají jednání s Chile.

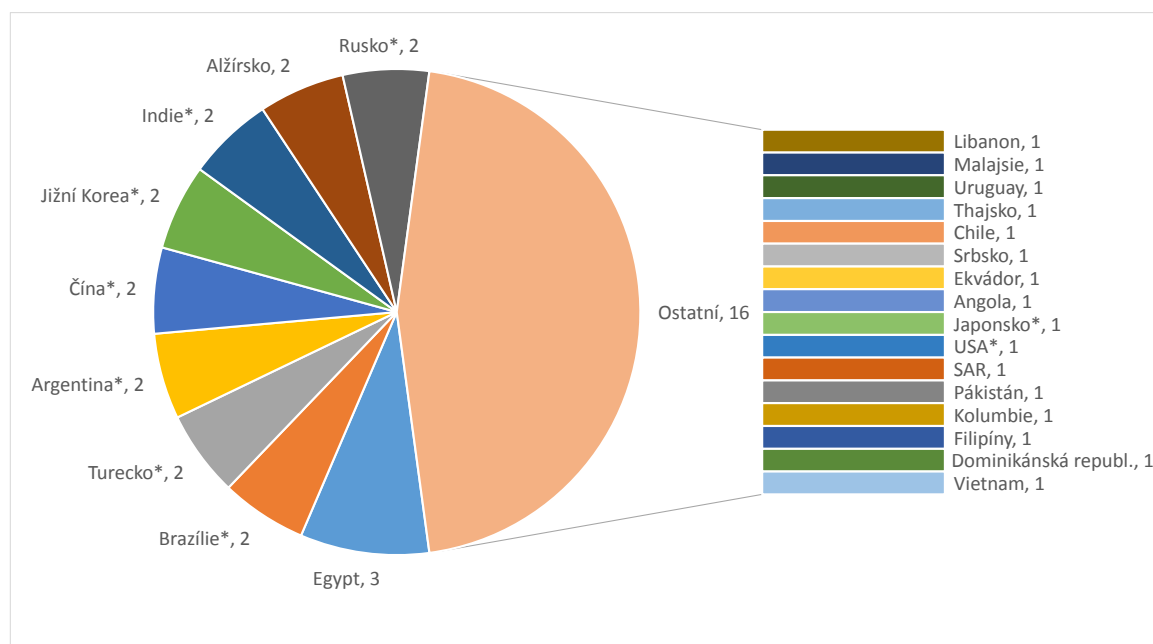
dohod EU o volném obchodu²³, zveřejnila zprávu o ochraně a prosazování práv duševního vlastnictví ve třetích zemích²⁴ a zveřejnila 36. výroční zprávu o antidumpingových, antisubvenčních a ochranných činnostech EU²⁵.

B. PŘEHLED VYŘEŠENÝCH PŘEKÁŽEK V ROCE 2018

Díky spojenému úsilí všech zúčastněných stran v rámci našeho partnerství pro přístup na trh bylo v roce 2018 zcela nebo částečně vyřešeno celkem 35 překážek v 25 různých třetích zemích, a to zejména v osmi odvětvích hospodářské činnosti, jakož i horizontálně. Při zohlednění všech kvantifikovatelných překážek dosáhl vývoz EU dotčený odstraněnými překážkami obchodu v roce 2018 hodnoty 7,8 miliardy EUR pro EU-28²⁶.

1. Překážky vyřešené v roce 2018 členěné podle třetí země

Graf 8 znázorňuje třetí země, v nichž byly překážky úspěšně vyřešeny. Na prvním místě je Egypt, kde byly v roce 2018 vyřešeny tři překážky, následují Brazílie, Turecko, Argentina, Čína, Jižní Korea, Indie, Alžírsko a Rusko (po dvou překážkách). V roce 2018 bylo rovněž odstraněno šestnáct dalších překážek obchodu, jimž čelily evropské společnosti v šestnácti dalších třetích zemích.

Graf 8: Geografické rozdělení překážek vyřešených v roce 2018 (* - země skupiny G20)

²³ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/october/tradoc_157468.pdf

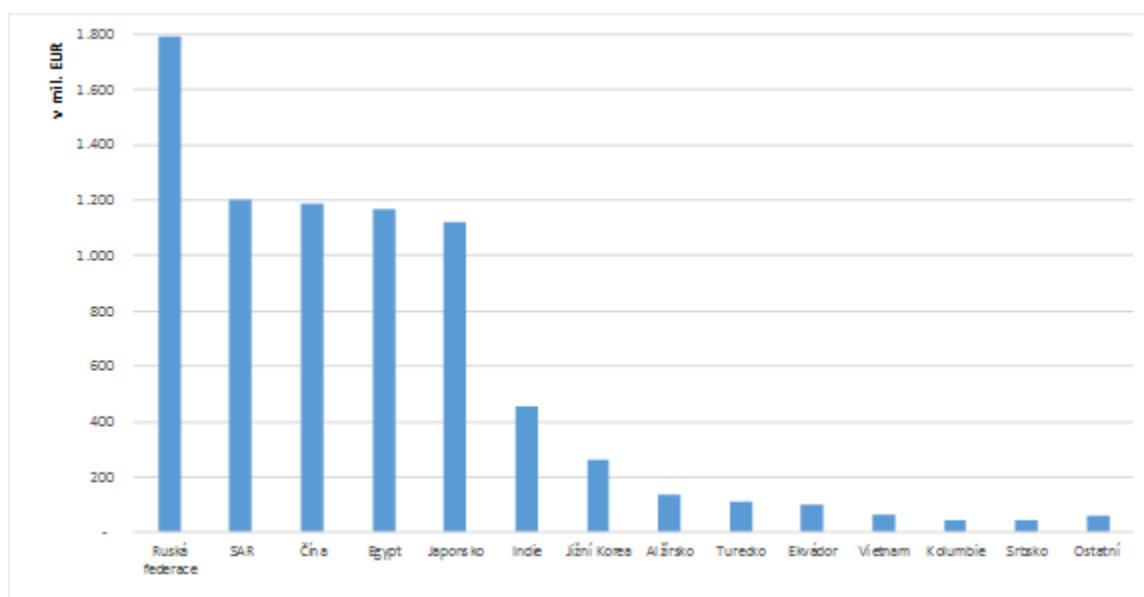
²⁴ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/march/tradoc_156634.pdf

²⁵ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/july/tradoc_157212.pdf

²⁶ V loňském roce odpovídající údaj pro odstranění 45 překážek činil 8,2 miliardy EUR.

Podle hodnoty negativně ovlivněného obchodu (tabulka III) souvisejícího s odstraněnými překážkami byly nejvýznamnější překážky odstraněny v Rusku, kde odpovídaly podílu ve výši 23 % všech negativně ovlivněných obchodních toků, následovaly Spojené arabské emiráty (16 %) a Čína (15 %). 18 % obchodních toků negativně ovlivněných vyřešenými překážkami se nacházelo v zemích jižního Středomoří.

Tabulka III: Obchodní toky EU-28 negativně ovlivněné překážkami vyřešenými v roce 2018, podle partnerských zemí (v mil. EUR)²⁷

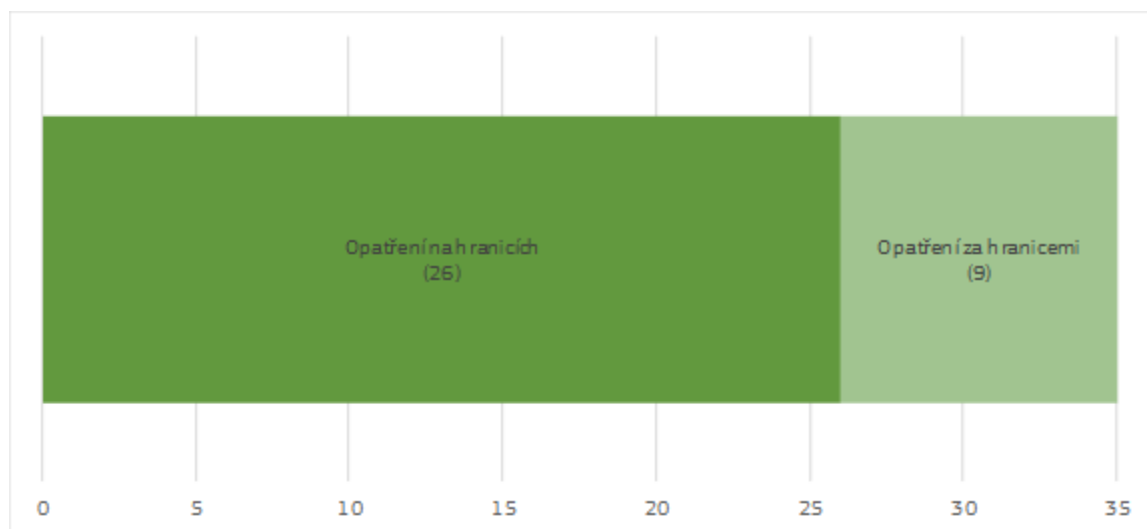
2. Překážky vyřešené v roce 2018 členěné podle typu opatření

Úsilí našeho partnerství pro přístup na trh významněji přispělo k odstranění opatření na hranicích (26) ve srovnání s omezeními za hranicemi (9). To je srovnatelné s loňskými zjištěními, kdy bylo vyřešeno 34 opatření na hranicích a jedenáct opatření za hranicemi.

Téměř třetina opatření na hranicích, která byla v roce 2018 odstraněna, se týká sanitárních a fytosanitárních opatření v odvětví zemědělství a rybolovu. Další řešené překážky měly na podniky v EU dopad v podobě cel, celních správních postupů, vývozních daní nebo zákazů vývozu. A konečně byla také v roce 2018 úspěšně vyřešena i jedna překážka obchodu se službami.

²⁷ Skupina „Ostatní“ zahrnuje tyto partnerské země: Argentina, Angola, Brazílie, Chile, Kolumbie, Malajsie, Uruguay a Thajsko.

U devíti opatření za hranicemi bylo dosaženo úspěchů v oblasti technických překážek obchodu a norem, jakož i v oblasti daňových opatření souvisejících s obchodem.

Graf 9: Členění překážek vyřešených v roce 2018 podle typu (počet opatření)

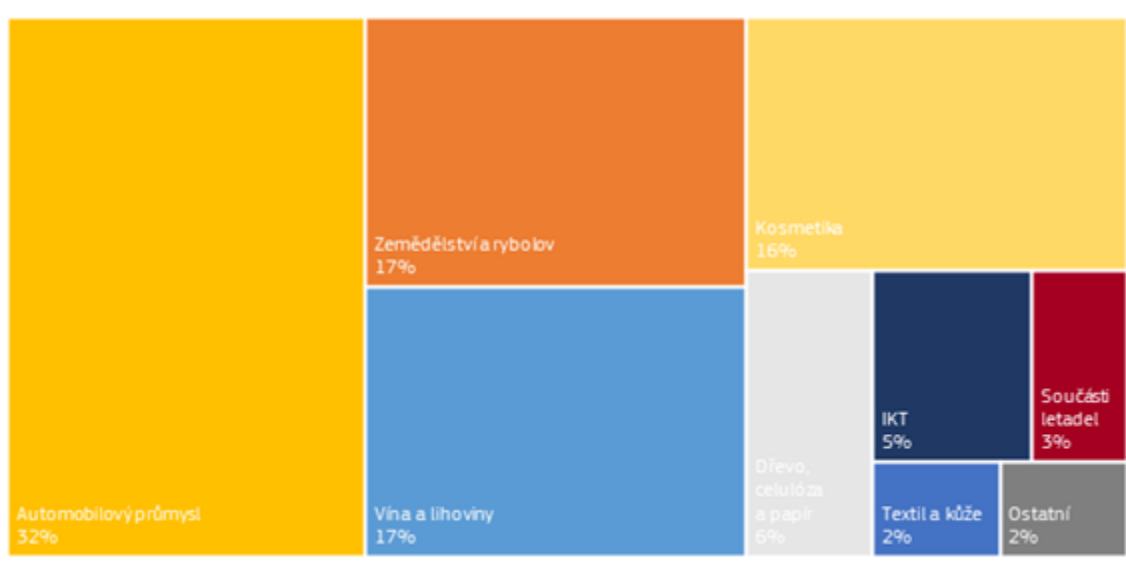
3. Překážky vyřešené v roce 2018 členěné podle odvětví

Graf 10 uvádí přehled počtu vyřešených překážek v jednotlivých oblastech hospodářské činnosti. Nejvíce opatření (10) bylo vyřešeno v odvětví *zemědělství a rybolovu*, následovalo pět překážek vyřešených *automobilovém průmyslu*. Na odvětví *textilu a kůže*, jakož i na odvětví *vín a lihovin* připadalo po čtyřech vyřešených překážkách. Bylo rovněž zaznamenáno celkem osm překážek, které byly plně *horizontální* (4), nebo měly dopad *různá odvětví* (4). A konečně byly jednotlivé překážky vyřešeny v odvětví *kosmetiky a nerostných produktů* spolu s částečně vyřešenými překážkami, které se týkaly *součástí letadel*, resp. *odvětví IKT*.

Graf 10: Odvětvové členění překážek vyřešených v roce 2018, jak byly zaznamenány v databázi pro přístup na trhy (počet překážek)

Na základě výpočtů negativně ovlivněných obchodních toků znázorňuje graf 11 ekonomickou váhu vyřešených překážek v různých odvětvích a upozorňuje na to, že vyřešení těchto překážek v roce 2018 by mohlo pozitivně ovlivnit vývoz EU především v *automobilovém* průmyslu, což odpovídá 32 % celkových potenciálně negativně ovlivněných obchodních toků. Z odstranění překážek měla značný prospěch i odvětví *vína a lihovin* (17 %) a *kosmetiky* (16 %). Na *průmyslová odvětví* celkově připadalo 83 % hospodářského významu vyřešených překážek, zatímco na *zemědělství a rybolov* připadlo až 17 %.

Graf 11: Obchodní toky EU-28 negativně ovlivněné překážkami vyřešenými v roce 2018, podle odvětví (procentní podíl negativně ovlivněných obchodních toků)²⁸

C. KVALITATIVNÍ ANALÝZA PŘEKÁŽEK VYŘEŠENÝCH V ROCE 2018

Tato kapitola uvádí hlubší analýzu vybraného počtu překážek, které se posílenému partnerství pro přístup na trh podařilo vyřešit. Na rozdíl od minulého roku, kdy se tato kvalitativní analýza zaměřila na partnery s nejvyšším *počtem* vyřešených překážek²⁹, nyní přesouváme pozornost k zemím s nejvýznamnějšími *obchodními toky, které potenciálně negativně ovlivnila* vyřešená opatření. Budeme proto analyzovat, jak účinná byla činnost EU při odstraňování překážek v následujících partnerských zemích: Rusko, Čína, Spojené arabské emiráty, Egypt, Japonsko, Indie a Jižní Korea. Těchto sedm partnerů odpovídá 93 % obchodních toků, které byly potenciálně negativně ovlivněny vyřešenými opatřeními v roce 2018.

1. Rusko

Jak je vysvětleno v kapitole I, trendy podmínek přístupu na trh byly ve vztahu k Rusku obecně negativní, neboť vývozci z EU v této zemi čelí druhému největšímu počtu překážek, konkrétně 34, a Rusko nadále provádělo politiku nahrazování dovozu prostřednictvím široké škály prostředků. Například překážky oznámené v předchozích letech, jako jsou omezení týkající se lodní dopravy v arktické oblasti a vývozní kvóty na kmeny břízy, začaly mít v roce 2018 na hospodářské subjekty v EU skutečně negativní vliv. Kromě toho je třeba upozornit i na další nepříznivý vývoj týkající se stávající překážky, pokud jde o požadavky na označování, které byly dále rozšířeny na další výrobky, jako je elektronika.

Některá opatření jsou z hlediska slučitelnosti s mezinárodními závazky Ruska sporná (a EU využila příslušných fór k tomu, aby je napadla) a neprokázalo se, že by byla účinná, pokud jde o posílení konkurenceschopnosti Ruska a jeho schopnosti přilákat zahraniční investice. Naopak tato opatření spolu s dalšími faktory pomohla zabránit nárůstu obchodu mezi EU a Ruskem.

V tomto náročném obchodním prostředí využila EU nejsilnější nástroje, které měla k dispozici, což v roce 2018 přineslo podstatné výsledky, neboť bylo zajištěno řádné provedení dvou rozhodnutí WTO v Rusku, která se týkala vývozu z EU v řádu 1,8 miliardy EUR. To odpovídá podílu na vývozu EU, který byl negativně ovlivněn 35 opatřeními celkově vyřešenými v roce 2018, a to ve výši 23 %.

²⁸ Skupina „Ostatní“ zahrnuje tato odvětví hospodářské činnosti: keramika a sklo; elektronika; nerostné produkty; plasty; drahé kovy.

²⁹ V letošním roce byl největší počet vyřešených nebo částečně vyřešených překážek (nejméně dvě) zaznamenán u devíti obchodních partnerů: Alžírsko, Argentina, Brazílie, Čína, Egypt, Indie, Jižní Korea, Turecko a Rusko.

Jedním z těchto případů byla *překážka s dopadem na různá odvětví*, v souvislosti s kterou Rusko plně provedlo rozhodnutí WTO ve sporu týkajícím se cel (DS485). Kromě toho byl na základě závěrů panelu v případě DS485 v roce 2017 připraven i druhý spor proti Rusku týkající se cel (dodatečné celní položky v zájmu EU). Po dvoustranných jednáních s Ruskem na konci roku 2017 a na začátku roku 2018 však nebylo nutné spor zahájit, protože Rusko zcela odstranilo nesrovnalosti v dotčených celních položkách. To je dobrý příklad situace, kdy společné úsilí Komise vedlo ke konkrétním výsledkům, aniž by bylo nutné se skutečně uchýlit ke sporu v rámci WTO.

Podobně i spor, který EU zahájila s ohledem na *automobilový průmysl*, pokud jde o antidumpingové opatření týkající se lehkých užitkových vozidel (DS479) z Německa a Itálie, vedl k pozitivnímu výsledku, neboť opatření, jejichž platnost uplynula v polovině roku 2018, nebyla obnovena.

2. Čína

Jak zdůrazňuje kapitola I, Čína se stala partnerem EU, který nejvíce omezuje obchod, s celkovým počtem 37 překážek a s čtrnácti překážkami zavedenými od roku 2017. Objevil se však i určitý pokrok, byť většinou v postupných krocích, který ukazuje, že strategie EU pro odstraňování překážek může přinést výsledky dokonce i v nejobtížnějším prostředí. Tohoto pokroku bylo dosaženo v oblasti sanitárních a fytosanitárních opatření, kde byly částečně odstraněny dvě překážky a došlo ke zlepšení, pokud jde o další dlouhodobý problém. Dvě částečně vyřešené překážky v odvětví *zemědělství a rybolovu* odpovídají společnému podílu ve výši 15 % veškerého vývozu EU, jehož se dotýkají opatření vyřešená v roce 2018.

Zprvce ačkoli se očekává, že poptávka po sýru ze strany Číny poroste, čínské normy v odvětví mléka a mléčných výrobků nejsou v souladu s mezinárodními standardy a vytvářejí tak neopodstatněnou překážku obchodu pro vývozce z EU. Poté, co EU tuto otázku vznesla na různých dvoustranných jednáních, rozhodla se Čína neprosazovat tyto normy u produktů, které již byly dováženy po mnoho let (tradiční produkty). Kromě toho Čína rovněž informovala, že nyní své normy pro sýry přezkoumá v obecnějším měřítku, což EU uvítala. Ačkoliv příslušný problém dosud není vyřešen a je zapotřebí revidovat normu pro bezpečnost potravin, aby bylo možné plně vyřešit obavy EU, obchodní dopad v důsledku řešení nalezeného u tradičních produktů již byl zvládnut a mohl by pozitivně ovlivnit vývoz EU až do výše 1,2 miliardy EUR.

Zadruhé, počátkem roku 2012 Čína přijala dočasné opatření k omezení obchodu, které se týkalo dovozu spermatu skotu, embryí skotu, spermatu ovcí a embryí ovcí vyprodukovaných po 1. červnu 2011 z několika členských států EU. EU při dvou příležitostech vyzvala čínské odborníky, aby přijeli do Evropy, a čínští vědci navštívili veterinární ústavy a výzkumná centra v několika členských státech EU. V důsledku toho Čína oznámila zrušení obchodních omezení týkajících se vývozu genetického materiálu skotu/ovcí z několika členských států.

A konečně pokud jde o částečně vyřešenou překážku, která byla uvedena již v loňském vydání zprávy, je třeba zmínit, že bylo dosaženo dalšího pokroku, pokud jde o zákaz dovozu hovězích produktů a hovězího masa z EU, a Irsko a Nizozemsko nyní získaly přístup na trh. Vzhledem

k tomu, že proces pro ostatní členské státy ještě není dokončen, Komise bude i nadále tuto otázku řešit při veškerých možných příležitostech.

3. Spojené arabské emiráty

Spojené arabské emiráty jsou důležitým obchodním partnerem. Komise proto vyvinula značné úsilí a v roce 2018 vyřešila důležitou překážku přístupu na trh v odvětví *kosmetiky*, tedy opatření odpovídající podílu ve výši 16 % vývozu EU, jehož se dotýkají veškerá opatření vyřešená v roce 2018.

Tato překážka se týkala nových požadavků na označování, které by ke konci roku 2018 zakázaly používání nálepky na původním obalu a stanovily by povinnost vytištění loga na všech obalech kosmetických přípravků. Toto opatření ukládalo společnostem povinnost vytvořit zvláštní umělecké dílo pouze pro trh Spojených arabských emirátů. Komise oslovila Spojené arabské emiráty prostřednictvím kontaktního místa WTO pro technické překážky obchodu a podniky z EU a delegace EU sdělily své obavy Ministerstvu hospodářství a Úřadu Spojených arabských emirátů pro normalizaci a metrologii. Tento úřad pak na schůzce s delegací EU potvrdil, že odvětví kosmetiky je s konečnou platností z uvedeného požadavku vyřato ještě před jeho vstupem v platnost, což společně s EU umožnilo pokračovat ve vývozu na trh Spojených arabských emirátů, přičemž pozitivní dopad na vývoz EU činí až 1,2 miliardy EUR.

4. Egypt

Obchodní vztahy mezi EU a Egyptem se opírají o dohodu o přidružení. S jednou novou překážkou v roce 2017 a jednou v roce 2018, které se přidaly k několika dlouhodobým problémům, na Egypt nyní připadá celkem osm překážek; což zřejmě potvrzuje trendy týkající se nových protekcionistických opatření pozorované v oblasti jižního Středomoří, které uvedla loňská zpráva. Strategie EU pro přístup na trh, která čelila této náročné tendenci, rovněž přispěla k odstranění jedné překážky v roce 2018 v *automobilovém průmyslu* a dvou překážek v *odvětví textilu a kůže*. Vývoz z EU, kterého se odstranění těchto překážek týká, dosahuje hodnoty 1,2 miliardy EUR.

Pokud jde o *automobilový průmysl*, Egypt v návaznosti na dialog a výměnu na vysoké úrovni zcela zrušil cla na automobily pocházející z EU a nyní tak plní harmonogram snižování cel schválený v dohodě o přidružení. To by mohlo pozitivně ovlivnit vývoz EU v hodnotě 1,1 miliardy EUR.

Kromě toho čelilo *odvětví textilu a kůže* nepřiměřenému omezení obchodu s textilními výrobky v důsledku požadavků na povinné označování, které u výrobců znamenaly časově náročnou a nákladnou operaci, vzhledem k tomu, že tato operace musela být provedena manuálně. Po dvoustranných jednáních s EU byla nakonec uvolněna forma označování a druh informací požadovaných na označení.

A konečně další dlouhodobý problém v *odvětví textilu a kůže*, který se týkal způsobu, jakým egyptské celní orgány zacházely se smíšenými fakturami, jež uváděly zboží s preferenčními a nepreferenčními celními sazbami, byl nakonec v roce 2018 vyřešen poté, co jej EU opakovaně projednávala s egyptskými orgány.

5. Japonsko

Obchodní vztahy mezi EU a Japonskem jsou nyní založeny na dohodě o hospodářském partnerství, která vstoupila v platnost dne 1. února 2019. Zároveň byla úspěšně odstraněna překážka v *odvětví vín a lihovin*.

V roce 2018 japonské Ministerstvo zdravotnictví, práce a dobrých životních podmínek zvažovalo vyškrtnutí některých přídatných látek u potravin a nápojů ze seznamu přídatných látek povolených v Japonsku. Pokud by tyto přídatné látky byly ze seznamu vyškrtnuty, mělo by to negativní dopad na mnoho společností v *odvětví vína a lihovin* v EU. Komise napsala příslušným orgánům v Japonsku (duben 2018) a podala připomínky k seznamu přídatných látek, které měly být vyškrtnuty (září 2018). Japonsko připomínky přijalo a v důsledku toho žádná z přídatných látek, které byly určeny jako přídatné látky používané výrobci v EU, nebude vyřazena. To by mohlo usnadnit vývoz EU v hodnotě 1,1 miliardy EUR.

6. Indie

Jak je popsáno v oddíle II, protekcionistický trend v Indii pokračoval i v roce 2018. Navzdory této obtížné situaci přinesla strategie pro přístup na trh určité pozitivní výsledky. Částečně byla vyřešena překážka v *odvětví IKT* a překážka v *odvětví textilu a kůže*, což představuje šest procent veškerého vývozu EU, jehož se dotýkají opatření vyřešená v roce 2018 (457 milionů EUR).

Indické orgány vyžadovaly při dovozu koženého zboží povinná veterinární osvědčení. V důsledku toho se na dovoz hotových produktů (které již nemají vlastnosti surového produktu živočišného původu) nadále vztahovaly sanitární požadavky. Podle mezinárodních norem *Světové organizace pro zdraví zvířat* (OIE) a dohody WTO o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření by se však tyto požadavky měly vztahovat pouze na surové produkty živočišného původu nebo by je měla Indie jinak vědecky odůvodnit. Díky úsilí EU při projednávání tohoto problému s příslušnými orgány v Indii byla tato překážka u vybraných hotových výrobků vyřešena přijetím nového oznámení ze strany Indie. Bez ohledu na tento částečný úspěch bude EU ve své snaze o úplné vyřešení této záležitosti pokračovat.

Pokud jde o odvětví IKT, zůstává Indie i nadále náročným partnerem v důsledku různých omezení, která brání přístupu společností z EU na trh, například pokračujícího zvyšování cel (jak je uvedeno v kapitole II), povinného testování a udělování licencí³⁰, jakož i požadavků na povinnou registraci a označování. Jedna překážka týkající se použitého telekomunikačního

³⁰ Použitelnost tohoto opatření pro telekomunikační zařízení je prodloužena do 1. srpna 2019.

zařízení byla však částečně vyřešena, neboť Indie podstatně zmírnila normy pro vyvážené zboží, které je třeba k opravě dovážet zpět. Podle oznámení, které vydala Ústřední rada pro nepřímé daně a cla (Central Board of Indirect Taxes and Customs, CBIC), může být toto zboží dovezeno bezcelně pod podmínkou, že po opravě bude zpětně vyvezeno. Vyvážené elektronické zboží může být nyní dovezeno zpět za účelem oprav do sedmi let od vývozu (dříve tři roky) a musí být vyvezeno zpět do jednoho roku od dovozu (dříve šest měsíců). Pokud by se hospodářské subjekty EU i přes tyto pozitivní kroky i nadále potýkaly s problémy, je Komise připravena tuto otázku s Indií nadále řešit.

7. Jižní Korea

Obchodní vztahy mezi EU a Jižní Koreou se opírají o dohodu o volném obchodu mezi EU a Jižní Koreou, která se prozatímne uplatňuje od července 2011 a byla formálně ratifikována v prosinci 2015. Ačkoli v Jižní Koreji nadále trvá sedmnáct překážek, jedna byla úspěšně vyřešena v *automobilovém průmyslu* a jedna částečně vyřešena v *odvětví součástí letadel*.

Pokud jde o *automobilový průmysl*, Jižní Korea vyžadovala, aby světlá výška nezatíženého vozidla byla větší než 12 cm. Vzhledem k tomu, že EU neměla rovnocenné právní předpisy, neboť tento požadavek byl považován za zastaralé bezpečnostní kritérium, došlo při vstupu na trh určitých kategorií vozidel (sportovních) k problémům. Po intervencích delegace EU Jižní Korea kladně posoudila změnu tohoto opatření tak, aby odráželo požadavky EU. Světlá výška byla tedy změněna z 12 na 10 cm a některá sportovní vozidla mohou být nyní v Jižní Koreji uváděna na trh, aniž by bylo nutné v tomto ohledu provádět nákladné úpravy. EU bude i nadále využívat všechny cesty k řešení zbývajících překážek v automobilovém průmyslu v Jižní Koreji, jako jsou certifikace automobilových součástí a tahačů a těžkopádná celní a správní řízení.

Vzhledem k tomu, že dohoda o volném obchodu neobsahuje ustanovení o osvobození opraveného zboží od cel při opětovném vstupu do Jižní Koreje po opravě v EU, mohlo být při opětovném vstupu do Jižní Koreje určité zboží, jako jsou *součásti letadel* opravené v EU, zatíženo clem (3 % až 8 %). V roce 2016 Jižní Korea po častých intervencích Komise prodloužila osvobození těchto produktů od cla do konce roku 2018 – které mělo nyní skončit. Na základě různých intervencí ze strany delegace EU a diskuse ve výboru pro obchod zboží a výboru pro cla v rámci dohody o volném obchodu mezi EU a Jižní Koreou v roce 2018 nyní Národní shromáždění prodloužilo výjimku pro opravené části letadel do 31. prosince 2021. Bez ohledu na toto vítané dočasné řešení se bude EU i nadále snažit nalézt trvalé řešení této záležitosti.

D. DOPAD VYŘEŠENÝCH PŘEKÁŽEK

V předchozích kapitolách této zprávy jsme analyzovali obchodní toky související s překážkami, které byly vyřešeny v roce 2018. Tato metodika je založena na údajích o dvoustranném vývozu EU podle příslušných celních kódů harmonizovaného systému a kvantifikuje obchod, ke kterému dochází i přes existenci překážky.

Kromě toho od loňského roku tato zpráva zahrnuje přesnější analýzu založenou na ekonometrickém modelu, který je schopen posoudit, do jaké míry se obchodní toky s partnerskými zeměmi, jež zavedly určitou překážku, změnily po jejím odstranění. Za tím účelem byla využita regresní analýza, která kvantifikovala dopad odstranění překážek na vývoz EU³¹.

Výsledek této ekonometrické analýzy by nemusel ukázat plný dopad strategie pro přístup na trh, jelikož se zaměřujeme pouze na zcela odstraněné překážky a analýza se nezabývá komplexnějšími horizontálními překážkami, které se například dotýkají investic nebo práv duševního vlastnictví. Analyzovali jsme účinky tohoto zredukovaného souboru překážek odstraněných mezi lety 2014 a 2017³².

Výsledky ukazují, že odstranění tohoto dílčího souboru překážek znamenalo pro vývozce v EU hmatatelné přínosy. Podle odhadů došlo po odstranění překážek k průměrnému nárůstu obchodu zhruba o 57 %. V hodnotovém vyjádření to znamená, že vyřešení těchto překážek vedlo v roce 2018 k dodatečnému vývozu našich společností ve výši 6,1 miliardy EUR. To řádově odpovídá přínosům mnoha našich obchodních dohod. Je to například více než společný dopad našich dohod s Kolumbií a Peru.

V minulém roce analýza pomocí téže metodiky dospěla k hodnotě 4,8 miliardy EUR.

³¹ Konkrétně jsme přijali metodiku „rozdíly v rozdílech“ (Difference-in-Difference) a analyzovali dopad na obchodní toky jen mezi EU a zeměmi, které zavedly překážku pro konkrétní zapojený produkt.

³² Analýza se nevztahuje na překážky odstraněné v roce 2018, neboť ke stanovení dopadu na obchod potřebujeme údaje nejméně za jeden celý rok po odstranění překážky.

IV. ZÁVĚR

Tato zpráva poskytuje přehled o překážkách obchodu a investic, které přímo ovlivňují podniky v EU, jak byly oznámeny a vyřešeny prostřednictvím posíleného partnerství pro přístup na trh, kterého se účastní Komise, členské státy a evropské podniky.

V roce 2018 bylo Komisi oznámeno 45 nových překážek, což znamenalo dosažení rekordního počtu 425 opatření omezujících obchod. Poprvé se zemí s nejvyšším celkovým počtem překážek (37) pro naše společnosti stala Čína, po ní následovalo Rusko (34), Indie (25), Indonésie (25) a Spojené státy (23).

Pokud jde o 45 nových překážek oznámených v roce 2018, jsou na prvních místech Čína, Spojené státy, Indie a Alžírsko z hlediska nejvyššího počtu nových překážek zaznamenaných v roce 2018 (18) i z hlediska rozsahu potenciálního dopadu těchto překážek na obchodní toky (41,8 miliardy EUR) – 81 % celkové hodnoty. Z regionálního hlediska nejvyšší počet nových opatření omezujících obchod v roce 2018 zavedly regiony Asie a jižního Středomoří, které uplatnily 26 nových překážek a potvrdily tak negativní trend z roku 2017.

Většina odvětvových opatření cílila na vína a lihoviny a na odvětví zemědělství a rybolovu, kosmetiky a automobilů. Z hlediska možného dopadu jsou nejvýznamnější překážky v průmyslových odvětvích, jako jsou informační a komunikační technologie, drahé kovy a železo, ocel a neželezné kovy, které společně představují 73 % negativně ovlivněného vývozu, který činil celkem 51,4 miliardy EUR (více než dvojnásobek oproti minulému roku: 23,1 miliardy EUR).

To potvrzuje, že protekcionismus je na vzestupu a překážky obchodu mají na zúčastněné strany v EU stále větší negativní dopad. V reakci na to EU učinila prosazování a provádění své obchodní politiky nejvyšší prioritou. Komise skutečně posílila svou strategii pro přístup na trh, přičemž zintenzivnila koordinaci mezi orgány EU a zúčastněnými stranami, zdokonalila stanovování priorit v oblasti překážek a zlepšila komunikaci a zvyšování povědomí (například prostřednictvím iniciativy „Dny přístupu na trh“). EU nejen nadále plně využívala, ale ještě rozšířila širokou škálu nástrojů k účinnému odstraňování obchodních překážek od mnohostranných a dvoustranných řešení sporů až po ambiciózní agendu pro obchodní jednání, provádění dohod o volném obchodu, diplomatické demarše, jakož i zahájení zastřešující iniciativy Evropské hospodářské diplomacie.

S 23 překážkami řešenými v roce 2015, 20 vyřešenými překážkami v roce 2016, rekordním počtem 45 úspěšně odstraněných překážek v roce 2017 a dalšími 35 odstraněnými překážkami v roce 2018 činí výsledný počet překážek vyřešených za funkční období stávající Komise 123 překážek. Tento zásadní výsledek v oblasti prosazování odráží rozhodnou reakci EU na globální obchodní prostředí, které se vyznačuje větším počtem transakcí.

V roce 2018 pomohlo odstranění 35 překážek zejména osmi různým odvětvím hospodářské činnosti, k nimž mimo jiné patří odvětví zemědělství a rybolovu, automobilový průmysl, odvětví textilu a kůže, vína a lihovin, kosmetiky, nerostných produktů, součástí letadel a IKT. Z hlediska dotčeného obchodu 17% potenciálních přínosů souvisí s oblastí zemědělství a rybolovu a 83% s průmyslovými odvětvími, z nichž se největší přínos týká automobilového průmyslu (32 %), vín

a lihovin (17 %) a odvětví kosmetiky (16 %). Naše partnerství pro přístup na trh by celkově mohlo ovlivnit vývoz EU-28 v hodnotě 7,8 miliardy EUR.

Od loňského roku tyto zprávy obsahují i zdokonalenou regresní analýzu, která má přesněji kvantifikovat reálný dopad odstranění překážek na vývoz EU. Odhady naznačují, že odstranění překážek v období 2014–2017 znamenalo pro naše podniky v roce 2018 dodatečný vývoz ve výši nejméně 6,1 miliardy EUR. To řádově odpovídá mnoha našim obchodním dohodám. V minulém roce analýza pomocí téže metodiky dospěla k hodnotě 4,8 miliardy EUR.

To zdůrazňuje skutečnost, že současně s nárůstem protekcionismu v zahraničí se zvýšilo i naše úsilí o odstraňování překážek. Provádění a prosazování jsou důležitější než kdykoli předtím, aby zajistily růst, zaměstnanost a konkurenceschopnost ve prospěch našich podniků a občanů.

V nejužší spolupráci s členskými státy a zúčastněnými stranami je Komise i nadále plně odhodlána pokračovat v dalším posilování partnerství pro přístup na trh s cílem účinně řešit překážky a zlepšovat příležitosti pro hospodářské subjekty z EU působící na celém světě.